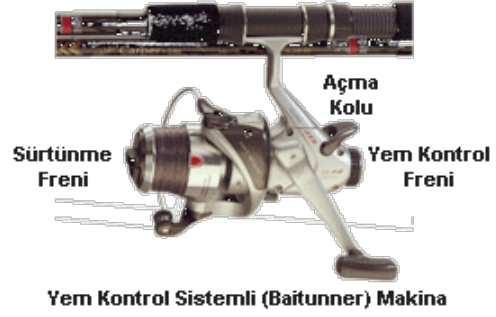

Olta ubukları (Kamışlar)

- Olta ubuğu, olta iğnelerinin belli mesafelere atılıp çekilmesini sağlayan, balık vurduğunda esnemek suretiyle misinanın kesilmesi ve iğnenin açılmasını önleyen, misinanın toplanması sırasında karışmasını engelleyen düz, elle sarmalı veya motorla sarma işlemini yapan bir avlama aracıdır.
- Olta ubukları teknolojinin gelişmesiyle büyük aşamalar kaydetmiştir. Bugün, avlanacak balığın bulunduğu av sahasına, balığın ağırlığına, gücüne, cinsine göre yüzlerce çeşit ve özellikte olta çubukları imal edilmiştir.
- Doğal olarak bambu ve kamıştan olan olta çubukları yapay pek çok materyalden de yapılabilir. Fiberglas polyester gibi sentetik materyalden yapılan olta çubukları genel olarak üç değişik yapı arz ederler. Bunlar kısaca;
- 1) Tek parçalı olta ubukları, 2) İki veya daha fazla parçalı olta ubukları, 3) Teleskobik (i i girerek küçülen, açıldığında uzanan) olta çubuklarıdır.
- Olta ubukları aktivitelere göre üç kısıma ayrılmaktadır. Bunlar belirtilen aktivite; belli boydaki bir ağırlığın çubukta yaptığı eğilmeyi temsil eder. Eğer olta çubuğu makinenin takılı bulunduğu sap kısmından itibaren artan bir şekilde eğiliyorsa buna aksiyon A tipi olta çubuğu (kamış) denir. Olta ubuğu yarısından itibaren artarak artarak eğiliyorsa buna aksiyon B tipi olta çubuğu, şayet u tarafındaki 1/4'lk kısım eğiliyorsa buna aksiyon C tipi olta çubuğu denir.
- Avlanacak balığın özelliğine ve avlanma yöntemine göre değişik boylardaki değişik tiplerde olta çubukları tercih edilmektedir.

Tek iğneli Oltalar

- Bilhassa amatör balıkçıların kullandığı olta türüdür. Ender olarak profesyonel kıyı balıkçıları tarafından; mercan, sinarit, kırlangıç gibi kıymetli balıkların avında kullanılmaktadır.
- Tek iğneli oltalarda misina kalınlığı ve balık iğneleri avlanacak balık türüne ve büyüklüğüne göre seçilmelidir.
- Tek iğneli oltaların değişik bir bağlama şekli ise, ana bedene firdöndü yardımı ile ağırlık (kurşun) bağlanır. Ara beden kullanılmadan ikinci bir firdöndü vasıtasıyla köstekle iğne eklenir.

- Tek iğneli oltalara el oltaları adı da verilir. Bu el oltalarında her zaman tek iğne olmayabilir. 1-3 arasında iğne takılabilir. Tek iğneliden amaç oltaya tek balık vurduğunda hemen çekilmesidir. İster tek iğne ister 2-3 iğne olsun sistem aynıdır.
- El oltaları hazırlanırken, ağırlık ile ana beden arasındaki ara beden üzerine köstekle takılı olan 1-3 balık iğnesinden oluşmaktadır. El oltalarının diğer şekli sinek oltalarıdır. Bunlar genellikle durgun içsulara kullanılan tek iğneli oltalardır. Ana bedenin ucuna çok küçük (3-4 mm Ø ki saçma büyüklüğünde) ağırlık takılarak, iğneye sinek benzeri yapay yemin takılmasıyla hazırlanırlar.
- El oltalarında iğneler kösteğe doğrudan bağlanırlar. Bağlamada makara ipliği kullanılmaz.

Zokalar

- Özellikle etçil balıkların avlanmasında kullanılan yemli veya yemsiz olabilen, balık biçiminde kurşun taşıyan bir iğne çeşididir.
- Zokalar, taş veya metalden hazırlanmış kalıplara, ucunda tek balık iğnesi konularak dökülürler.
- Kalıplar avlanılacak balık türüne ve balık büyüklüğüne göre değişmektedir. Döküldükleri kalıp biçimlerinden ötürü mercimek zoka, sarımsak dişi zoka gibi özel isimler alırlar. Zokaların 5 gr'dan başlayarak 200 gr'a kadar olanları mevcuttur.

Zokalarla Avcılık

- Küçük zokalar çipura, çinekop, karagöz, istavrit gibi balıkların avında kullanılırken büyük zokalar lüfer, kofana, kırlangıç, sinarit gibi büyük ağızlı ve iri yapılı balıkların avında kullanılmaktadır. Zokalar ava başlamadan biraz önce mutlaka parlatılmalıdır. Parlatma zımpara sürterek yapıldığı gibi civa sürülerek de yapılabilir.
- Lüfer ve kofana avlarken zokadan hemen sonra ana bedenle zoka arasında 20-30 cm boyunda 0.5 mm kalınlığında çelik beden bağlamak gerekir. Amaç balığın

zokayı yuttuğunda çok keskin dişleri ve güçlü çenesi yardımı ile misinayı kesmesini önlemektir.

Yünlüler

Eylül ve ekim aylarında torik, lüfer, palamut balıkları, boğaza girip, inişe geçtiklerinde istavrit, hamsi, gümüş gibi küçük yem balıklarını kovalarlar. Önüne her türlü canlı yemleri katan dişli balıklar, artık zokaya takılı yeme bakmazlar.

- Bunun için istavrit, hamsi, gümüşe benzeyen kurşundan, olta iğnesinin sapına yünlüler dökülür. Kurşunun ortasındaki deliğe, tüy parçası takılır.
- Yem balığına benzetilerek yapılan yünlülerde, tek veya üçlü olta iğneleri vardır.
- Yünlüler genelde, 8-12 boyunda, 50-150 gram ağırlığındadır.
- Bunların değişik balıklara benzetilmesinin nedeni; dişli balıklar, hangi balığı kovalıyorsa ona benzeyen yünlüler kullanılır. Balıklar hamsi kovaladığı zaman, tabii ki istavrite aldanmaz.
- Yünlüye yem takılmaz. Sadece yünlünün göğüs kısmındaki deliğe, iğnenin ucunu kapatacak şekilde, horozun göğüs kısmından alınmış 2 tüy sokulur. Yünlü suda hızla çekilirken, bu tüyler kaçan balığın yüzgeçlerini andırır ve yünlüye doğal bir hal verir.
- Yünlüler, sandaldan ziyade kıyıda kullanılır. Açığa doğru 50-60 m fırlatıldıktan sonra, biraz batması için beklenir ve süratle çekilir. Bu batma işi, balığın sudaki durumuna göre ayarlanır.

Kaşık Oltalar

- İğnesine, kaşık olarak adlandırılan uzun elips, yassı veya silindir şeklinde, üzeri nikelajlı, kromajlı sac veya diğer madenlerden yapılmış bir parça bağlanmış olan oltadır.
- Kaşık oltalar hazırlanırken parlak metalden hazırlanmış olan kaşığın uç kısmına üçlü çengel adı verilen balık iğnesi takılır. Diğer ucuna ise bir halka ile firdöndü takılır.
- Kaşık oltaların diğer bir türü de sırtı'lardır. Sırtılar yavru balık görünümünde cam elyaf veya sert plastikten yapılmış, kuyruk ve karın kısmına çengel olta iğnesi takılmış kaşık olta çeşitleridir.
- Çok çeşitli cins ve büyüklükte olanları vardır.
- Çinekop, lüfer ve kofana avında kullanıldığı gibi iç sularda karnivor olan alabalık ve turna balığı avında da kullanılmaktadır.
- **Kaşık Oltalarla Balık Avcılığı**
- Kaşık oltalarda yapay olarak hazırlanmış kalıplar, avlanacak balığın yem olarak tercih ettiği balığa benzer dökümleri sağlar. Yapay hazırlanmış küçük balığa benzeyen metal dökümlere rapala adı da verilmektedir.
- Avcılıkta kaşık oltalar ya bir teknenin arkasından çekilmek veya bir kamış olta ile istenilen mesafeye fırlatılıp çekilmek suretiyle yapılır. Ancak balığın avlanabilmesi için yemin söz konusu balığın gerçek hızına yakın bir hızla hareket ettirilmesi gerekir. Bu hızla beraber devamlı hareket ettiğinden canlı balık veya canlı yem görüntüsü verir.
- Kaşık oltaların avcılığa başlamadan önce parlatılmasında yarar vardır.
- Kurşun yünlüleri, cam veya kemik çubuklarla üzerinde bulunan küçük pürüzler giderildikten sonra, civa ile parlatılır. Her balık yakalandıktan sonra, yakalanan balığın diş izleri silinir.
- Yünlülerin kalıpları ve dökümleri aynı zokalar gibidir.
- Sarı pirinçten dökülüp, kromala parlatılan yünlülerde vardır. Kurşun yünlü daha iyidir.

